

Voorstel van resolutie van dhr. Bob De Brabandere

Betreffende de verhoging van de strijd tegen drugcriminaliteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het waarborgen van de basisveiligheid voor alle inwoners

Toelichting

Het drugsprobleem in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft zich de afgelopen jaren in een alarmerende richting ontwikkeld. In 2023 registreerden de Brusselse politiediensten maar liefst 1.977 gevallen van drugshandel, een stijging van 26% ten opzichte van het voorgaande jaar, en een toename van maar liefst 76% in de afgelopen acht jaar¹. Dit wijst niet alleen op een diepgeworteld probleem in de hoofdstad, maar ook op een situatie die exponentieel verergert. Ook in 2024 ging verder de verkeerde richting uit met een toename van het druggerelateerd geweld, de zichtbare overlast en een verharding van het criminele milieu. De gebeurtenissen aan het metrostation Clemenceau in februari 2025 passen dan ook in de lijn van verwachtingen, gezien het uitblijven van een resolute en doortastende aanpak van het probleem². Critici wijzen in toenemende mate naar het buitenland als waarschuwing voor de toekomst: indien er geen dringende actie wordt ondernomen, dreigt Brussel een nieuw Marseille, Lyon of Amsterdam te worden³.

De gevolgen van de toegenomen drugshandel en -consumptie zijn op meerdere niveaus voelbaar, waarbij vooral de inwoners en bezoekers het slachtoffer zijn.

- **Verruwing van de openbare ruimte:** In 2024 werden er 92 schietincidenten in Brussel gemeld, waarvan negen dodelijk waren⁴. Dit is een absoluut record en een dramatisch dieptepunt. Veel van deze gewelddadige incidenten kunnen direct worden gekoppeld aan drugscriminaliteit. Bendes die strijden om territorium en invloed maken de straten onveilig en zorgen voor een ongekende verruwing van de openbare ruimte.
- **No-go zones en de facto gijzeling van bewoners:** Bepaalde wijken, zoals de Brabantwijk, Kuregem, Peterbos en de omgeving van het Zuidstation, zijn uitgegroeid tot echte no-go zones. Bewoners getuigen van openlijke drugshandel, gewapende dealers en toenemende overlast.

¹ <https://www.hln.be/brussel/brusselse-politie-registreerde-kwart-meer-drugshandel-in-2023~a433df05/>

² <https://www.bruzz.be/actua/politiek/gewonde-bij-nieuwe-schietpartij-de-buurt-van-clemenceau-2025-02-06>

³ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2024/02/16/brussel-versus-marseille-drugsgeweld/>

⁴ <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2025/02/05/minister-van-binnenlandse-zaken-quintin-na-alweer-schietpartij>

Sommige bewoners spreken zelfs van een *de facto* gijzeling in hun eigen woningen, doordat zij permanent bang zijn om hun woning te verlaten.

- **Verhoogde instroom van illegalen in de drugshandel:** Drugsdealers worden steeds vaker gerekruteerd uit de groep illegale migranten en asielzoekers. Dit ondermijnt niet alleen de sociale cohesie van de stad, maar verhoogt ook de druk op politie- en veiligheidsdiensten. Het uitblijven van structurele en duurzame oplossingen voor het migratievraagstuk zorgt ervoor dat er voortdurend nieuwe rekruten beschikbaar zijn die tegen enkele euro's bereid zijn zich schuldig te maken aan criminele feiten. Vaak zijn deze individuen weinig bewust van de risico's verbonden gelinkt aan het drugsgeweld en -gebruik⁵.

De Brusselse regering is er tot dusver niet in geslaagd het probleem structureel en effectief aan te pakken. Het drugsgeweld blijft onverminderd toenemen in het Gewest. De cijfers spreken daarbij voor zich.

Gezien de algehele verslechtering van de veiligheid in verschillende wijken en de recente schietincidenten in Anderlecht, nabij het metrostation Clemenceau, kan geconcludeerd worden dat het Brussels Gewest zich al even in een ernstige veiligheids crisis bevindt. Drugsmisdrijven en criminele netwerken manifesteren zich steeds nadrukkelijker in de openbare ruimte, wat de basisveiligheid voor alle inwoners in gevaar brengt. Het passieve optreden de Brusselse regering in de afgelopen jaren verdient hierbij specifieke aandacht. Hoewel de nieuwe federale regering recentelijk heeft aangegeven de (drug)criminaliteit aan te willen pakken via een 'Vernieuwd Kanaalplan'⁶, springt de passieve houding van de Brusselse regering (in lopende zaken) opnieuw in het oog.

Ook een regering in lopende zaken heeft thans nog steeds een verantwoordelijkheid naar de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toe.

In dit verband verzoekt dit voorstel van resolutie de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om de veiligheidssituatie in het Gewest formeel te erkennen als een veiligheids crisis. Er dient initiatief genomen te worden om een actief en structureel overleg plaats te laten vinden met de Federale Minister van Binnenlandse Zaken over de aanpak van criminaliteit en drugsgeweld, ongeacht het karakter van de lopende zaken van de huidige Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

Tevens verzoekt de indiener de Brusselse Hoofdstedelijke Regering om de inzet van federale grondtroepen in overweging te nemen teneinde de drugshandel zoveel mogelijk te verstoren in de wijken die zwaar getroffen worden door druggerelateerd geweld, met een bijzondere aandacht voor de zogenaamde 'hotspots'.

⁵ https://www.nieuwsblad.be/cnt/dmf20221002_95117036

⁶ Federaal Regeerakkoord 2025-2029, p. 138

Verder verzoekt dit voorstel van resolutie de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bij de Federale regering te pleiten voor een verhoging van de werkingsmiddelen en mankracht van de Federale Gerechtelijke Politie, alsook van de zes lokale politiezones binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (in afwachting van de aangekondigde fusie) zodat zij adequaat kunnen reageren op de escalatie van de drugshandel en criminaliteit. In combinatie daarmee dienen de frequentie van drugacties en gerichte identiteitscontroles in probleemwijken opgevoerd te worden. In samenwerking met de MIVB en de lokale politie verzoekt dit voorstel van resolutie de Brusselse Hoofdstedelijke Regering een doeltreffende en rigoureuze aanpak te ontwikkelen om de drugshandel en -consumptie uit de ondergrondse installaties en voertuigen van het openbaar vervoer te weren.

Bob DE BRABANDERE (N)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE betreffende de verhoging van de strijd tegen drugcriminaliteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het waarborgen van de basisveiligheid voor alle inwoners

Het Brussels Hoofdstedelijk Parlement,

Gelet op de algemene achteruitgang van de veiligheid in de straten en wijken van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de daarmee gepaarde stijging van de onveiligheid, de criminaliteit en de zware misdaden;

Wat de veiligheid betreft:

- Overwegend dat het aantal schietincidenten gelinkt aan het drugsmilieu sinds het jaar 2022 exponentieel gestegen is, en de frequentiestijging binnen de foutenmarge van het toeval ligt;
- Overwegend de explosie van het aantal drugsmisdrijven of misdrijven gelinkt aan het organiseren van de clandestiene drugshandel in de openbare ruimte;
- Overwegend de passieve houding van de Brusselse Regering bij een recente, gelijkaardige veiligheids crisis (cf. Zuidstation in augustus 2023 en Hallepoortwijk in februari 2024) en de nalatigheid van de Minister-president bij het treffen van proportionele maatregelen ter herstelling van de openbare veiligheid en de openbare orde;
- Overwegend het toenemende risico op nevenschade (onschuldige burgers) door de vermenigvuldiging van het aantal schietincidenten en het geweld gelinkt aan het drugsmilieu;
- Overwegend het risico op een verdere escalatie en uitbreiding van de veiligheids crisis, de drugshandel en het drugsgeweld naar wijken en gemeenten uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die doorgaans weinig of niet te maken hebben met zulke problemen;
- Overwegend de oproepen van diverse burgerbewegingen -en comités naar de Brusselse Minister-president en zijn regering, betreffende het uitblijven van daadkrachtig maatregelen in de strijd tegen de vermenigvuldiging van de criminaliteit, drugshandel en daarmee verbonden overlast;

Wat de drugshandel betreft:

- Overwegend de stijging van de drugconsumptie bij sociaal kwetsbare groepen, met een bijzondere aandacht voor mensen met mentale en psychische problemen, daklozen en mensen die in de illegaliteit leven;
- Overwegend de banalisering van de drugconsumptie en de daarmee verbonden overlast in de publieke, semipublieke en private ruimtes (zoals inkomhallen en parkings);
- Overwegend de onveiligheid en overlast veroorzaakt door de openbare drugconsumptie voor de consumenten en getuigen ervan, alsook de

- algemene veiligheid in besloten publieke ruimtes zoals voertuigen en ondergrondse installaties van de openbare vervoersmaatschappij MIVB;
- Overwegend dat de drugshandel tot gevolg heeft dat drugdealers zich in 'winstgevende' wijken substitueren aan de wet en het openbaar gezag, en geen schroom ervaren om de openbare orde te reguleren met behulp van arbitraire intimidatie en (fysieke)gewelddaden;
 - Overwegend dat de drugshandel en diens organisatoren direct en indirect de inwoners van appartementsgebouwen waarvan de gemeenschappelijke ruimtes bezet worden, gijzelt in hun eigen woningen door middel van intimidatie, represailles en gewelddaden;
 - Overwegend dat de wegblokkades en wegversperringen opgezet door drugdealers teneinde hun handel ongegeneerd te kunnen verderzetten niet enkel gevolgen heeft voor de politie- en hulpdiensten in noodsituaties, maar ook direct de veiligheid van de politie- en hulpdiensten in het gedrang brengt alsook die van de inwoners;

Wat de institutionele samenwerking betreft:

- Overwegend de beperkte bevoegdheden en daarmee verbonden slagkracht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het veiligheidsbeleid;
- Overwegend de beperkte actieradius van de lokale politiezones en de moeizame coördinatie van het gewestelijk veiligheidsbeleid;
- Overwegend het tekort aan middelen en mankrachten in de Brusselse politiezones teneinde het drugprobleem, de drugcriminaliteit en in ruimere zin de escalatie van de veiligheidscrisis in te dijken;
- Overwegend de uitblijvende coördinatie tussen de Gewestelijke Veiligheidsraad en de Federale regering, meer bepaald de Federale minister van Binnenlandse Zaken;
- Overwegend dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest fungeert als hoofdstad van het Vlaamse Gewest, van het Koninkrijk België en de Europese Unie alsook als het kloppend hart van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie, en men hier redelijkerwijs een voorbeeldfunctie van mag verwachten inzake veiligheid en bestrijding van de (drugs)criminaliteit;

Verzoekt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- Te erkennen dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zich in een veiligheidscrisis bevindt en in een sociale noodtoestand verkeert;
- Een actief en wederkerend overleg met de Federale minister van Binnenlandse Zaken te organiseren betreffende de aanpak van de criminaliteit en het drugsgeweld, ongeacht het feitelijk statuut van lopende zaken van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;
- Te pleiten bij de Federale regering voor een permanente aanwezigheid van grondtroepen van Defensie in woonwijken geteisterd door het drugsgeweld

en op 'hotspots' gekend voor drugshandel, teneinde de openbare ruimte te bezetten en de drugshandel zoveel mogelijk te verstoren;

- Te pleiten bij de Federale minister van Justitie voor een verhoging van de werkingsmiddelen en de mankrachten bij de Federale Gerechtelijke Politie (FGP) en de zes lokale politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in afwachting van de aangekondigde fusie;
- De frequentie van drugacties en gerichte identiteitscontroles in de probleemwijken drastische op te trekken;
- Met de MIVB en de lokale politie werken aan een effectieve en doortastende aanpak teneinde de drugshandel en drugconsumptie te weren uit de ondergrondse installaties en de voertuigen.

Bob DE BRABANDERE (N)